

عنوان مقاله:

بررسی تغییرات پوشش گیاهی در قرق کوه‌رنگ

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 13، شماره 4 (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مرتضی اکبرزاده - استادیار پژوهش موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور.

محمد رضا مقدم - استاد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

عادل جلیلی - استادیار پژوهش موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

محمد جعفری - استاد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

حسین ارزانی - استاد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

عدم رعایت تعادل دام و مرتع و بهره برداری بیش از حد در بسیاری از مراتع ایران، موجب تخریب این منابع شده و صدمات جبران ناپذیری به پوشش گیاهی و خاک وارد نموده است. قرق به عنوان یکی از روشهای اصلاح مرتع در بهبود وضعیت این مراتع موثر می باشد. در این بررسی تاثیر قرق ۲۴ ساله در تغییرات پوشش گیاهی مراتع منطقه کوه‌رنگ مورد مطالعه قرار گرفت. بررسی ها در دو سال ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ انجام شده و از مولفه های گیاهی در داخل و بیرون قرق اندازه گیری بعمل آمد. نتایج نشان دادند که کل پوشش تاجی گونه ها در داخل قرق به طور معنی دار زیادتز از بیرون قرق بود ($P < 0.01$). پوشش گندمیان و پهن برگان علفی در داخل قرق بیشتر ($P < 0.01$) ولی پوشش بوتهایها با بیرون قرق تفاوت معنی دار نداشت ($P > 0.05$). بیش از نیمی از پوشش تاجی داخل قرق را گونه های کلاس I و II و حدود ۹۵ درصد پوشش بیرون قرق را گونه های کلاس III تشکیل می دادند. تقریباً بیشتر گونه های علفی کلاس I و II در بیرون قرق کم و یا نایاب بوده و پوشش آنها به طور معنی دار کمتر از داخل قرق بود. گونههای *Scorzonera calyculata*، *Klucia odoratissima* و *Delphinium cyphoplectrum* به ترتیب بیشترین مقدار پوشش را نسبت به بقیه پهن برگان علفی در داخل قرق دارا بودند. در مجموع حدود ۳۸ درصد تولید داخل قرق و حدود ۲/۱ درصد تولید بیرون قرق به گونه های کلاس های I و II تعلق داشت. زادآوری در تعداد کمی از گونه ها مشاهده شد و بیشترین مقدار زادآوری درگونه *Astragalus adscendens* و در بیرون قرق ثبت شد. در داخل قرق بقایای گیاهی زیادتز از بیرون قرق و خاک لخت کمتر از آن بود ($P < 0.01$). وضعیت مرتع در داخل قرق خوب و در بیرون آن خیلی فقیر بود. به طور کلی قرق موجب افزایش گونه های علوفه ای گردیده و مزایای یک مرتع خوب را در شرایط تخریب روز افزون مراتع منطقه، بیشتر به نمایش گذاشت.

کلمات کلیدی:

پوشش تاجی، تراکم، قرق، تولید، بقایای گیاهی، کوه‌رنگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1634807>

